

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА
ШЕВЧЕНКА НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЖУРНАЛІСТИКИ
Кафедра періодичної преси

Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої
освіти на тему:

**«Telegram-канал про культуру українського війська "ПіК"
(Патрон і Книга)»**

Терміни реалізації проєкту:

початок – вересень 2022

закінчення – листопад 2022

Виконала

Студентка магістратури

денної форми навчання

спеціальності 061 - журналістика

освітньо-професійної програми

«Арт-Медіа»

Анастасія-Марта САЛАБАЙ

Керівник

доцент Мальвіна ВОРОНОВА

Київ-2022

ЗМІСТ

1. Загальні відомості	3
2. Характеристики проєкту	5
2.1. Ключові слова.	5
2.2. Реферат проєкту.....	5
2.3. Масштаб проєкту.	8
2.4. Спрямованість проєкту	8
2.5. Ступінь новизни	8
3. Організаційний план розробки проєкту та організації виробництва	9
3.1. Стан виконання робіт за проєктом до моменту його схвалення	9
3.2. Календарний план виконання робіт за проєктом.	9
3.3. Організація заходів.	10
4. Очікувана ефективність проєкту.....	11
4.1. Економічна ефективність проєкту	11
4.2. Соціальна ефективність проєкту.....	12
4.3. Інші види ефектів.	12
5. Аналіз потенційних ризиків проєкту.....	12
5.1. Основні фактори ризику проєкту.....	12
5.2. Управління ризиками	13
6. Загальні висновки.....	13
7. Презентація проєкту.....	14
8. Додаткові матеріали.....	24
1. Піка	25
2. Максим	28
3. Папай.....	32
4. Анонім	35
5. Аїд	38
6. Ксена	43

1. Загальні відомості

Ідея інноваційного проєкту "ПіК - Патрон і Книга" полягає у викладені простою мовою історій воїнів, що саме зараз боронять нашу країну, та найчастіше не є медійними особами. Цей проєкт базується на майданчику соціальної мережі Telegram та має за мету створення телеграм-каналу для поширення контенту.

Концепція полягає в популяризації історії воїнів, про те, що вони читають, яку музику слухають, на яких героїв (військових, мистецьких, історичних) орієнтуються, які цінності сповідують тощо.

А так само, - як українці ставляться до своїх героїв, які пісні про них складають, які картини створюють тощо.

Познайомити українців з тисячами облич, що обороняють нас зараз у пекельних боях. Познайомити з кожним особисто, прокласти міст розуміння і поваги, закарбувати ці портрети тут і зараз.

В Україні йде війна і вплинула вона на всіх, торкнулася кожного особисто. Та якщо в перші місяці повномасштабного вторгнення Росії в Україну цивільні стояли пліч-о-пліч з військовими, то зараз між ними наростає дистанція страху й непорозуміння. Війна йде довго і впливає на психічні стани як воїнів, так і цивільних. І якщо перші переживають всередині себе всі жахи війни, то другі часто намагаються про неї забути та віддалитися.

На жаль, такі природні процеси у суспільстві погано впливають на загальний морально-психологічний стан українців.

Під час військової служби я зіткнулась з сотнями воїнів і найбільше мене здивувало, що більшість з них - звичайні люди. Дизайнери, столярі, юристи, студенти та вчені. За кожним з них стоїть довга історія життя та досвіду, які зрештою і привели на фронт. Історії сімейних традицій і цінностей, що вплинули на світогляд. Кожен воїн - окрема книга з безліччю сюжетів, злетів та падінь. Однак не всі наші герої медійні, не кожен вміє про себе розповісти, але їхні історії мають бути почутими.

Першим кроком для реалізації проєкту стало опитування двох верств населення, які мені однаково близькі та чесні зі мною. Основною метою опитувань було дізнатися як взаємодіють між собою цивільні та військові й чому між ними часто з'являється непорозуміння.

Результати опитувань показали, що цивільні часто чують тільки страшні історії про військових, що повернулись до дому на ротацію і з'їхали з глузду, або ж запиячили та влізли в бійку. Коли віч-на-віч стикаються дві людини з різними досвідами, то та людина, що має менший (в цьому випадку цивільні, що не пережили на власному досвіді жахи війни), буде з острахом ставитися до людини з більшим і гіршим досвідом.

Не маленьку долю впливу на формування у цивільних людей образу військових має російські ПСО. За результатами моїх опитувань саме в тих регіонах України, де не відбувалися воєнні дії найбільший страх у людей у формі.

Однак однією з причин такого страху є непорозуміння та не вміння комунікувати. Війна йде довго і військові вже здаються незламними Богами, титанами, що мають велику перевагу як фізично, так і психологічно. Та мета мого проєкту саме нагадати, що всі воїни ще недавно були такими самими цивільними, жили своє щасливе життя і мали плани на майбутнє.

З опитування військових результати були наступними: останні місяці цивільні намагаються уникати людей у формі, почалися проблеми в комунікації, недовіра і, подекуди, зневажливе ставлення. Це дуже сильно деморалізує, та часу і бажання "комусь щось доказувати" у воїнів часто немає.

Люди неохоче донатять на особисті збори військових на "розхідні" автівки та дрони, мовляв "скільки ще можна тих машин і пташок". А реалії такі, що щодня втрачаються не тільки шалені цифри особового складу, але й автівок, дронів, спорядження та іншого.

Про це багато розповідають, але просто сказати, що це необхідність - недостатньо. Треба розповісти та пояснити, чому так легко втрачається спорядження і чому воїнам так необхідна підтримка та розуміння цивільних.

Розділення на військових і цивільних зараз стає великою проблемою, тому що буквально розділяє народ, а методів комунікації, на жаль, не багато. Є кілька військових, що вміють красиво розповідати та подавати себе у медіа, але ще тисячі безликих воїнів стоять за ними.

Ми часто стикаємося з невідомими героями, чиї імена губляться в історії. Часто вони не носять форму в цивільному житті. Їхні вчинки говорять більше за слова, та не всі вони медійні, чи можуть розповісти про себе на широку аудиторію.

ПіК - проєкт, що хоче розповісти про них. Як анонімно, так і публічно, але українці мають знати своїх героїв. Про їх цінності, які часто і приводять на фронт. На

цих історіях, що закарбуються в архіві, зростатиме нове покоління. Це наша головна мета.

Гасло проєкту "Знай свого героя. Почуй його історію."

2. Характеристики проєкту

2.1. Ключові слова.

Війна, культура, Україна, українці, військові, цивільні, історії, портрети, порозуміння, телеграм-канал, герої.

2.2. Реферат проєкту.

Назва проєкту: Телеграм-канал про культуру українського війська і портрети невідомих героїв "ПіК - Патрон і Книга".

Мета проєкту: Познайти читача з життєвими історіями воїнів, розповісти про що вони читають, яку музику слухають, на яких героїв орієнтуються, які цінності сповідають. Тим самим прокласти міст порозуміння між тими хто захищає і тими кого захищають.

Так само розповісти про кожного окремо, не в контексті частини воєнних дій, а з погляду на особистість окремо, з її звичками, історіями, хобі та досвідом.

Ідея проєкту: На основі інтерв'ю з військовими створити портрети та перепоповісти історію кожного в телеграм-каналі, занутивши читача у світ кожного з воїнів.

Особливості інноваційного проєкту:

- Соціально важливий проєкт.
- Налагодження комунікації між військовими та цивільними.
- Підкреслення різноманітності професій та особистих рис серед військових.
- Підіймання суспільно важливих тем, спричинених війною.
- Документація воїнів, що колись стануть історичними постатями.
- Дослідження розвитку культури та мистецтва на фронті.
- **Розв'язання проблем загальнодержавного, регіонального або галузевого рівня;**

Проект передбачає розв'язання проблем галузевого рівня - популяризація інтерв'ю та жанру портретистики; загальнодержавного рівня - успішна боротьба з

російськими ІІСО націленими на створення конфліктів серед населення, в особливості між цивільними та військовими.

- **Основні техніко-економічні показники проєкту;**

Проект не передбачає використання особливої техніки, окрім смартфона для комунікації з військовими та планшета для створення та обробки фото контенту, а також ноутбука для написання, редагування й публікації текстів.

- **Зміцнення зв'язків між наукою і виробництвом, створення умов для збереження, розвитку і використання вітчизняного науково-технічного потенціалу;**

Проект націлений на зміцнення зв'язків між цивільними та військовими, створення умов для збереження та архівування подій та постатей, що мають та матимуть історичну цінність; налагодження соціальної комунікації між цивільними та військовими; покращення сприйняття та розуміння цивільними військових. Проект також матиме історичну цінність, оскільки виступатиме в ролі архіву портретів військових, що беруть участь у подіях, які безпосередньо вже стають історичними.

- **Термін реалізації проєкту;**

На виконання поставленого проєкту виділяться від 1 місяця. Час реалізації залежить від зібраного матеріалу (інтерв'ю з військовими), однак специфіка проєкту дозволяє почати його популяризацію вже за місяць після реалізації перших етапів. В залежності від успішності проєкту, будуть можливими реалізації додаткових рубрик та розширення масштабів на інші соціальні мережі.

- **Витрати на реалізацію проєкту і строк його окупності;**

На перших етапах проєкт не потребує витрат, однак з розширенням масштабів можливі такі витрати:

- Зарплатня адміністраторам/кураторам проєкту.
- Витрати на рекламу.
- Оплата дизайнеру.
- Оплата журналістам за інтерв'ю.

- **Фінансово-економічні показники:**

- Проведення інтерв'ю та розшифровка - 1 місяць, витрати не передбачені. В перспективі можливе наймання журналіста, витрати 10-15 тис. грн, або на благодійній засаді.
- Оформлення дизайну каналу - 1 місяць, 5-7 тис. Грн, або співпраця з початківцем на благодійних засадах або з взаємовигодною.

- Публікація історій - 2 місяці, витрати не передбачені.
- Реклама та популяризація проєкту - 2 місяці, до 10 тис. Грн, або на благодійних засадах.

- **Джерела та умови фінансування проєкту:**

- Залучення інвесторів (меценатів).
- Власні кошти.
- Фінансування коштом благодійних донатів читачів проєкту на таких сервісах, як Patreon тощо.
- У разі успішності проєкту, можливо запустити Merch за згоди героїв інтерв'ю з їх крилатими фразами та фото, які воїни надають ексклюзивно для проєкту. Значний відсоток з заробітку буде йти на Збройні Сили України.
- Реклама культурних проєктів та продуктів, що не будуть суперечити поглядам нашого проєкту та знецінювати його. (Музика, кіно, театральна продукція, книги тощо).

- **Стислий перелік робіт та необхідні обсяги фінансування;**

П/п	Найменування робіт	Необхідні обсяги фінансування
1.	Дослідження специфіки роботи, аналіз аудиторії та подачі матеріалу.	0
2.	Проведення інтерв'ю з військовими.	0
3.	Розшифровка інтерв'ю.	0-10000 грн.
4.	Створення дизайну та концепції каналу.	5000-7000 грн.
5.	Редактура та публікації історій.	0-5000 грн.
6.	Замовлення реклами каналу.	До 10 000 грн.
7.	Створення мерчу.	20 000 - 30 000 грн.

- **Оцінка ефективності проєкту:**

Економічний ефект: проєкт не спрямований на отримання фінансової вигоди, він є благодійним і витрати на його реалізацію окупляться коштом інвесторів та благодійних донатів читачів, або ж з власного кошту.

Планується, що люди, які працюватимуть над проєктом, коли він досягне більшого масштабу, будуть займатися ним на благодійних засадах.

Або ж можлива співпраця з благодійними фондами, що дозволить покривати витрати на реалізацію проєкту.

В перспективі можливе збільшення благодійної цінності проєкту таким чином: після кожної історії воїна додавати посилання на банківський рахунок воїна, за потреби, якщо він проводить якийсь збір.

Це має логіку, оскільки люди неохоче донатять тим, кого не знають, однак не медійним воїнам також часто потрібно зібрати терміново на автівку або дрон.

Така схема донатів буде досить ефективною: люди познайомляться з історією воїна і за бажанням зможуть задонатити саме йому.

Соціальний ефект: привернення уваги до особистих історій військових, нагадування про жахи війни, об'єднання цивільних та військових у спільній війні проти Росії.

2.3. Масштаб проєкту.

Проєкт має загальнодержавний масштаб, він може зацікавити усі верстви населення, та матиме вікове обмеження, оскільки історії не будуть повністю цензуруватися від нормативної лексики (цензурування буде присутнє, та деяка ненормативна лексика залишиться для стилістичного підсилення історії), а також можуть містити подробиці війни, які не рекомендовано читати дітям.

2.4. Спрямованість проєкту

Проєкт спрямований на популяризацію історій невідомих героїв війни, розповіді писатимуться на основі взятих у них інтерв'ю та публікуватимуться на каналі різними жанрами. Це можуть бути як публіцистичні тексти, так і художні портрети героїв інтерв'ю.

2.5. Ступінь новизни

На українському медіаринку поки немає ідентичних проєктів на військово-культурну тематику. Від звичайних інтерв'ю з військовими наш проєкт відрізняє тематика інтерв'ю, що має певний культурно-мистецький та ціннісний нахил, а також спосіб подачі історій, що варіюється в залежності від інтерв'ю та самих воїнів. Це дещо

суб'єктивний аналіз постатей, через який і обирається спосіб подачі історії (від першого або третього лиця, публіцистичний або художній текст тощо).

Проект створюється з нуля, а для реалізації обраний найпопулярніший та найновітніший майданчик - телеграм-канал. Задля широкої популяризації образу військового.

Також наш проєкт дозволяє не тільки познайомитися з героями, а й прожитися мистецтвом яким вони захоплюються, дізнатися про їх цінності, про музику яку вони слухають, та якими принципами керуються.

Це перший проєкт який націлений на висвітлення воїнів не в контексті війни, а в контексті їх особистостей. Також в перспективі проєкт може допомагати збирати особисті кошові збори воїнів для потреб їх підрозділів тощо.

3. Організаційний план розробки проєкту та організації виробництва

3.1. Стан виконання робіт за проєктом до моменту його схвалення

-Досліджено та обґрунтовано специфіку проєкту	100%
-Досліджено та обґрунтовано технічні аспекти	80%
-Проведені попередні опитування гіпотетичної аудиторії	100%
-Розроблена концепція проєкту та дизайн	90%
-Наявність необхідних працівників	70%
-Наявність необхідних матеріалів для публікацій	100%
-Визначено та узгоджено фінансової схеми проєкту	50%
-Визначено соціальне значення проєкту	100%
-Визначено план публікацій	70%
-Інші види робіт	80%

3.2. Календарний план виконання робіт за проєктом.

№	Найменування робіт	Виконавець	Термін
---	--------------------	------------	--------

1	Дослідження інформації необхідних для реалізації проєкту.	Журналіст	1 місяць
2	Компонування питань для інтерв'ю	Журналіст	2-3 тижні
3	Пошук героїв (10 осіб)	Журналіст	1 місяць
4	Проведення та розшифровка інтерв'ю	Журналіст	1 місяць
5	Редагування розшифровки та стилістичне оформлення тексту	Журналіст/Редактор	2 тижні
6	Оформлення та публікація історії	Журналіст/Асистент	3-4 дні
7	Замовлення реклами та просування проєкту	Журналіст/Асистент	1-3 місяць

3.3. Організація заходів.

- **Стислий перелік технологічних процесів;**
 - Обговорення процесу робіт з виконавцями.
 - Проведення соціальних досліджень.
 - Пошук героїв.
 - Запис інтерв'ю (найчастіше у текстовому форматі через специфіку комунікації військових).
 - Розшифровка інтерв'ю.
 - Написання тексту на основі інтерв'ю.
 - Робота над оформленням публікацій.
 - Створення концепції та впізнаваного дизайну проєкту.
- **Опис наявних і необхідних для виробництва устаткування і приміщень.**

Смартфон, планшет та ноутбук. Застосунки для комунікацій з військовими (Instagram, Signal, Watsapp, Telegram). Програми для створення дизайну та оформлення публікацій, а також програми для обробки фото матеріалів наданих військовими.

Спеціалізованих приміщень проєкт не потребує.

- **Кількість і кваліфікація виробничого персоналу;**

- Журналіст - головний виконавець проєкту, займається пошуком героїв, інтерв'ю та оформленням текстів.
- Редактор - займається редагуванням текстів та розшифровками інтерв'ю.
- Асистент - можливе залучення людини без професійного досвіду, займається пошуком героїв, розшифровками інтерв'ю та публікаціями за узгодженим планом.
- Дизайнер - можливе залучення початківця, займається дизайнерським оформленням проєкту та створенням унікальної концепції.

4. Очікувана ефективність проєкту.

4.1. Економічна ефективність проєкту

- **економічна доцільність реалізації проєкту;**

Оскільки проєкт за своєю суттю є соціально важливим, несе в собі певну культурну, а в перспективі й історичну цінність, а також може стати благодійним проєктом, то можливе залучення як фахівців початківців, так і людей, що працюватимуть на благодійних засадах.

Сам проєкт потребуватиме фінансових вкладень тільки на початку своєї реалізації, пізніше витрати йтимуть виключно на рекламу, але враховуючи напрям проєкту, вона також можлива на благодійних засадах.

При залученні фахівців, проєкт потребуватиме додаткове фінансування, що буде отримуватися через рекламу культурно ціннісних проєктів та продуктів, що не суперечитимуть тематиці та поглядам нашого проєкту. Також можливе часткове фінансування через платформу Patreon, однак простежити та передбачити кількість благодійних пожертвувань на проєкт поки неможливо.

- **Термін окупності проєкту;**

Проєкт не є комерційним і не потребує окупності.

- **Прибутковість проєкту;**

Прибутковість проєкту неможливо буде оцінити фінансово, оскільки він має благодійну основу й займатиметься популяризацією воїнів та фінансових зборів на потреби їх підрозділів/батальйонів/бригад, якщо це буде необхідно.

4.2. Соціальна ефективність проєкту.

Соціальна цінність проєкту полягає в об'єднанні українців через налаштування контакту й порозуміння між цивільними та військовими. У час повномасштабної війни досить активно діють російські ПСГО, що націлені посіяти розбрат та налаштувати мирне населення проти військових і навпаки. Тому такий проєкт допоможе мирним громадянам трошки більше зрозуміти що таке війна і чому так важливо підтримувати своїх воїнів знаходячись в тилу.

Спосіб подачі історій, сам їх сенс і відвертість героїв, які розповідають без прикрас про війну, але й згадують своє мирне життя і продовжують мріяти, викликає у читачів розуміння і зворушує. Бо ми так рідко питаємо у військових - "як ти?", замість "коли закінчиться війна?".

4.3. Інші види ефектів.

Проєкт у майбутньому може стати підґрунтям для історичних досліджень, оскільки демонструє реальні портрети активних учасників війни.

5. Аналіз потенційних ризиків проєкту

5.1. Основні фактори ризику проєкту.

- **Ризики, що відносяться до загальної соціально-економічної ситуації;**

Через нестабільну ситуацію з електроенергією та доступом до мережі в країні, можливі деякі проблеми з термінами взяття інтерв'ю та публікаціями постів.

Складнощі також полягають у пошуках героїв, оскільки не всі мають бажання і можливість дати інтерв'ю, або ж бувають зовсім не багатослівними.

Також можливі деяке соціальне несприйняття матеріалу, оскільки окремі історії досить морально тяжкі для сприйняття. Враховуючи нашу позицію повністю не цензурувати ненормативну лексику героїв, можливі негативні відгуки якоїсь частини аудиторії.

5.2. Управління ризиками

1. Для написання та редагування текстів необхідно забезпечитись зарядними пристроями та акумуляторами, в разі вимкнення електроенергії.
2. Детальне планування публікації постів за допомогою функції Telegram, що дозволяє їх запланувати та вони опублікуються не залежно від наявності мережі.
3. Детальна редактура і вичитка текстів, аби мінімізувати ризик деморалізації читачів у наслідок прочитання морально тяжких епізодів війни.

6. Загальні висновки

Інноваційний проєкт "ПіК - Патрон і Книга" про культуру українського війська та реальні портрети війни має велике соціальне значення. Окрім загального розширення світогляду читачів, проєкт має на меті об'єднати та порозуміти героїв з читачами. Розповісти реальні події, закарбувати імена героїв в історії та розповісти про їх цінності, що приводять на фронт задля великої мети.

"Знай свого героя. Почуй його історію." - таке гасло проєкту не просто так. За довгі місяці війни дуже багато героїв загинули не залишивши по собі текстів, думок чи задокументованих власних поглядів на життя. На жаль, саме втративши друзів, які були неймовірно розумними людьми, несли у світ правильні погляди, були щирими у своїх почуттях і словах, ділилися неоціненним досвідом; та так і не залишили по собі й кількох слів, аби можна було нащадкам розповісти про таких могутніх і сильних людей - саме втративши їх, усвідомлюєш наскільки важливо задокументувати слова тих, хто живий.

Тому проєкт несе у собі й історичну цінність. Це архів та часопис української війни за свободу, яка, як і в наших героїв, для когось почалась 24-го лютого, а для когось за сотні років до його народження.

Патрон і Книга - це про поєднання того, чим ми зараз виборюємо свободу - патронами, і те, заради чого ми боремося - нашої культури, історії та національної ідентичності.

Посилання на телеграм-канал проєкту:
<https://t.me/patroniknyha>

7. Презентація проекту

ГАСЛО ПРОЄКТУ:

ЗНАЙ СВОГО ГЕРОЯ.
ПОЧУЙ ЙОГО ІСТОРІЮ.

ІМЕНА ГЕРОЇВ

Про проєкт

Проєкт базується на майданчику соціальної мережі Telegram. Концепція полягає в популяризації історії воїнів, про те, що вони читають, яку музику слухають, що їх надихає і про що вони мріють, які цінності сповідують.

Ціль проєкту "ПіК" - познайомити українців з тисячами облич, що обороняють нас зараз у пекельних боях. Познайомити з кожним особисто, прокласти міст розуміння і поваги, закарбувати ці портрети тут і зараз.

Ми часто стикаємося з невідомими героями, чії імена губляться в історії. Часто вони не носять форму в цивільному житті. Їхні вчинки говорять більше за слова, та не всі воїни медійні, чи можуть розповісти про себе на широку аудиторію.

ПіК - проєкт, що хоче розповісти про них. Як анонімно, так і публічно, але українці мають знати своїх героїв. Про їх цінності, які часто і приводять на фронт. На цих історіях, що закарбуються в архіві, зростатиме нове покоління. Це наша головна мета.

Мета проєкту

Познайомити читача з життєвими історіями воїнів, розповісти про їх вподобання, цінності та погляди, які вони сповідають. Тим самим прокласти міст порозуміння між тими хто захищає и тими кого вони захищають.

Так само розповісти про кожного окремо, не в контексті частини воєнних дій, а з погляду на особистість окремо, з її звичками, історіями, хобі і досвідом.

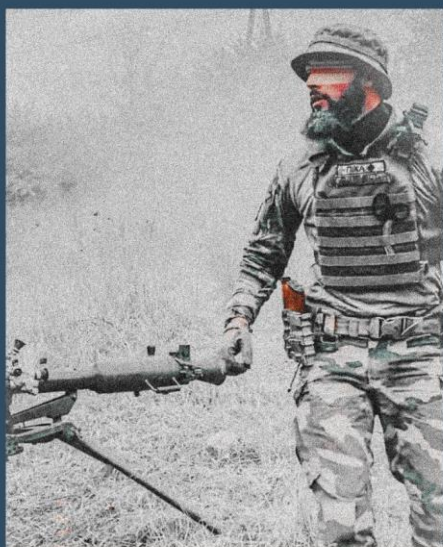
Ідея проєкту

На основі інтерв'ю з військовими створити портрети і переповісти історію кожного в телеграм-каналі, зануривши читача у світ кожного з воїнів.

- Налагодження комунікації між цивільними та військовими.
- Підкреслення різноманітності професій та особистих рис серед військових.
- Підіймання суспільно важливих тем, спричинених війною
- Документація воїнів, що колись стануть історичними постатями.
- Дослідження розвитку культури та мистецтва на фронті.

Інноваційність проекту

Особливості

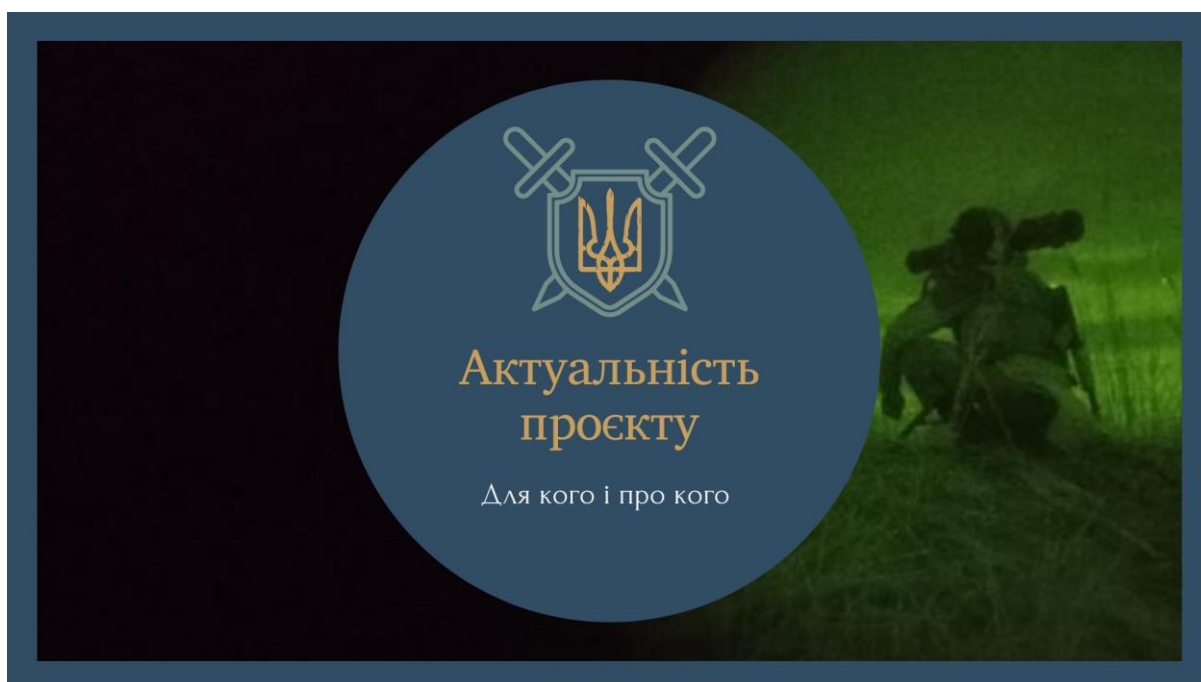
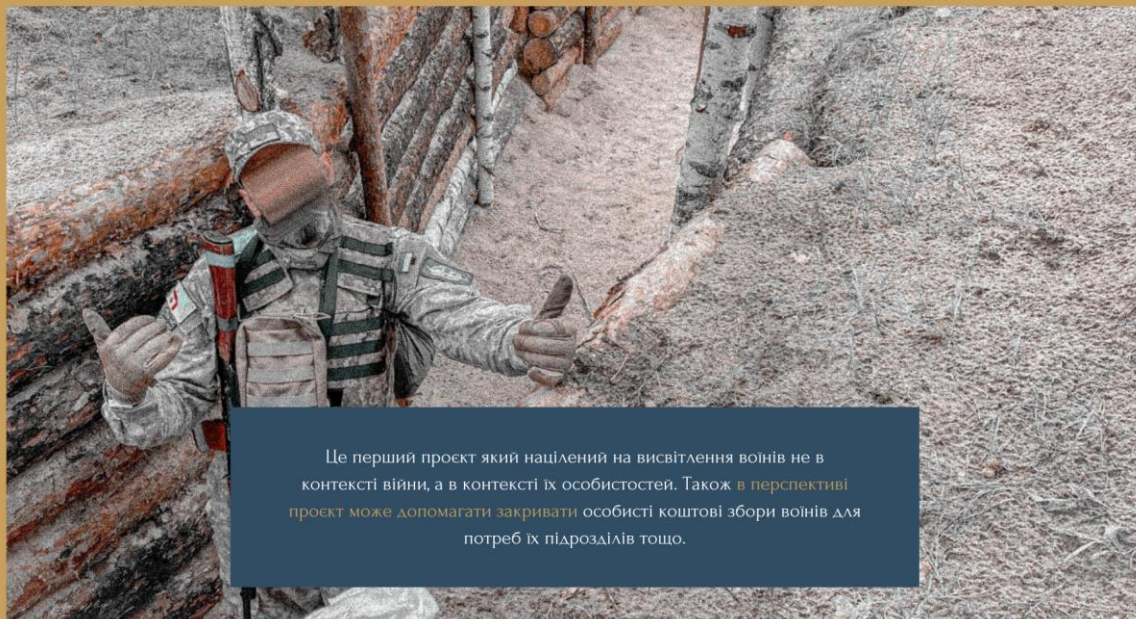

На українському медіаринку поки немає ідентичних проєктів на військово-культурну тематику. Від звичайних інтерв'ю з військовими наш проєкт відрізняє тематика інтерв'ю, що має певний культурно-мистецький та ціннісний нахил, а також спосіб подачі історій, що варіюється в залежності від інтерв'ю та самих воїнів.

Це дещо суб'єктивний аналіз постатей, через який і обирається спосіб подачі історії (від першого або третього лица, публіцистичний або художній текст тощо).

Проєкт створюється з нуля, а для реалізації обраний найпопулярніший та найновітніший майданчик - телеграм-канал. Задля широкої популяризації образу військового.

Також наш проєкт дозволяє не тільки познайомитися з героями, а й проинятися мистецтвом яким вони захоплюються, дізнатися про їх цінності, про музику яку вони слухають, та якими принципами керуються.

Чому це потрібно?

В Україні йде війна. Тому проєкт, що підійматиме соціальні питання доточні до війни - вже є актуальним.

Цінність нашого проєкту полягає в об'єднанні українців через налагодження контакту й порозуміння між цивільними та військовими. У час повномасштабної війни активно діють російські ІПСО, що націлені посягти розбрат та налаштувати цивільне населення проти військових і навпаки.

Тому такий проєкт допоможе мирним громадянам трішки більше зрозуміти що таке війна і чому так важливо підтримувати своїх воїнів знаходячись у тилу.

Спосіб подачі історій, сам їх сенс і відвертість героїв, які розповідають без прикрас про війну, але й згадують своє мирне життя і продовжують мріяти, викликає у читачів розуміння і зворушує. Бо ми так рідко питаємо у воїнів "Як ти?", замість "Коли закінчиться війна?".

Проект у майбутньому може стати підґрунтям для історичних досліджень, оскільки демонструє реальні портрети активних учасників війни.

Про кого

про воїнів

Для кого

для цивільних

Насправді проєкт для всіх. Він може (і вже зацікавив) військових у рівній мірі з цивільними.

Щодо того "про кого" проєкт, то він саме про воїнів. Бо ми так часто забуваємо, що більшість наших героїв до 24-го лютого були теж цивільними і ніколи не мріяли взяти зброю до рук.

Цей проєкт про відвагу, про те, що є таким важливим у людській сутності. Про честь, сім'ю і батьківщину. Бо саме заради них і стають воїнами.

Патрон і Книга - це про поєднання того, чим ми зараз виборюємо свободу - патронами, і того, заради чого ми боремося - нашої культури, історії та національної ідентичності.

МАТЕРІАЛИ

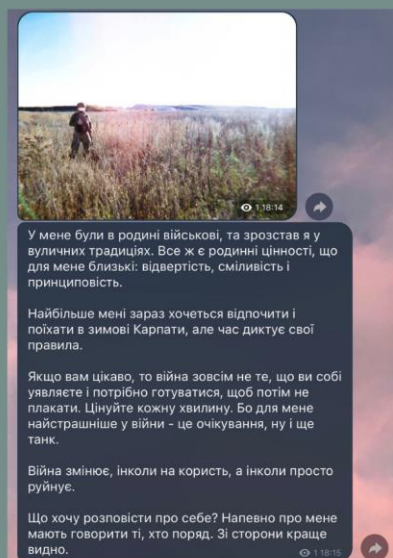
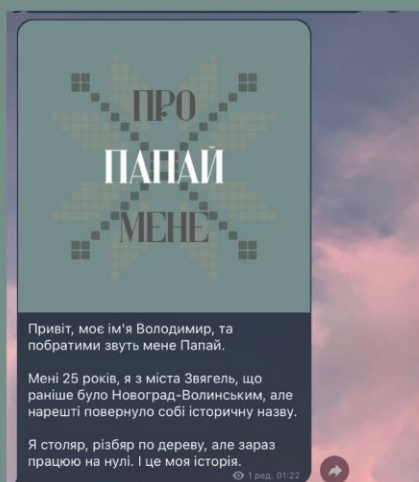
Усі інтерв'ю беруться напряму у воїнів, без посередників. Оскільки більшість героїв наших історій знаходяться безпосередньо на лінії фронту, то розмови відбуваються через соціальні мережі, або відеодзвінки.

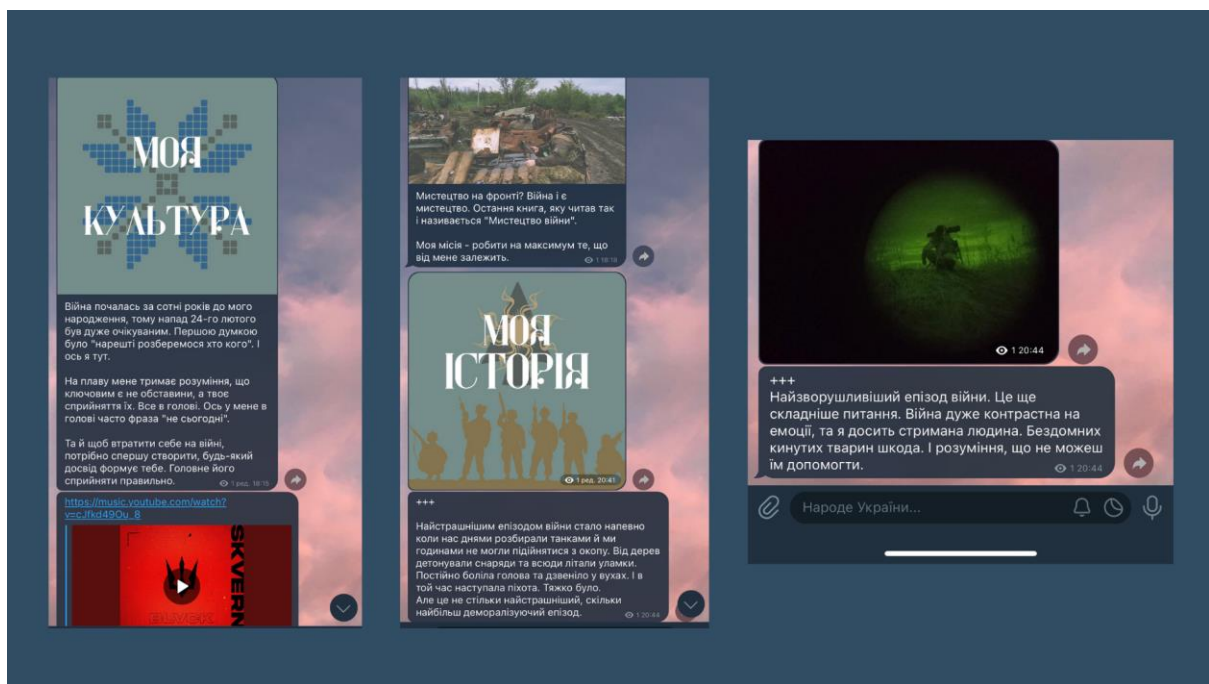
Фото матеріали використовуються ті, на які воїни дають дозвіл публікації, або ж і зовсім надають ексклюзивно для проекту.

Музика на каналі проекту - вподобання героїв історій, якими вони радо поділилися.

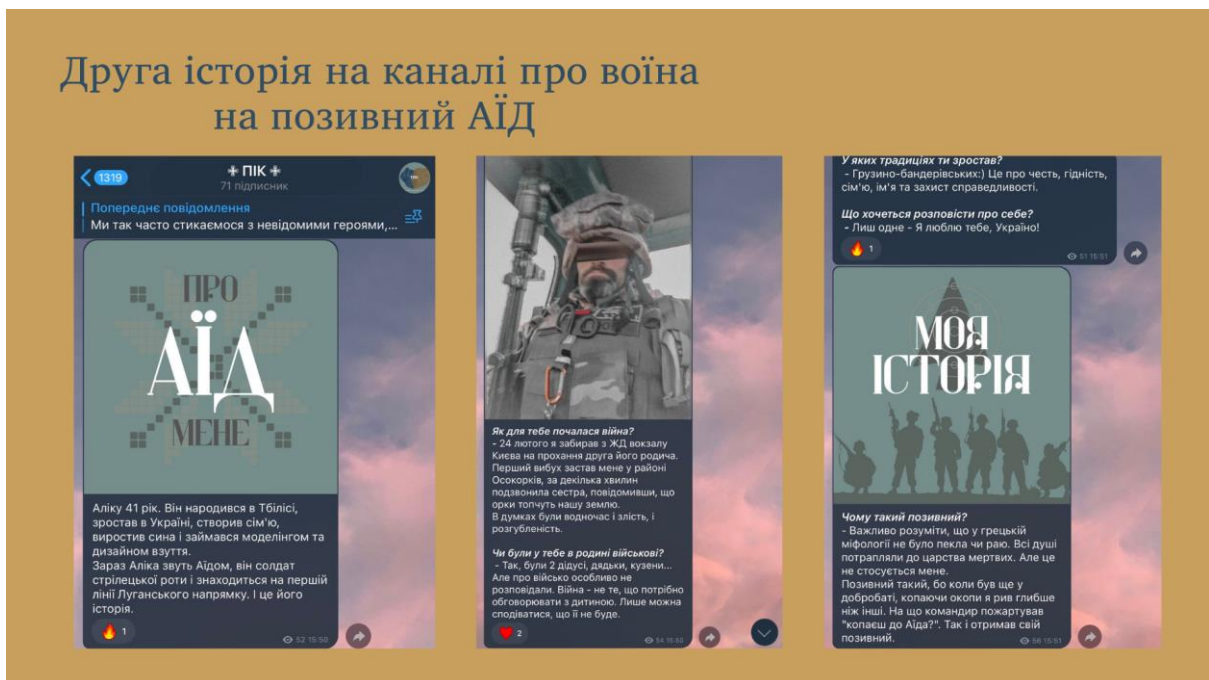
кожна історія перед публікацією проходить узгодження з воїном і публікується тільки після його дозволу.

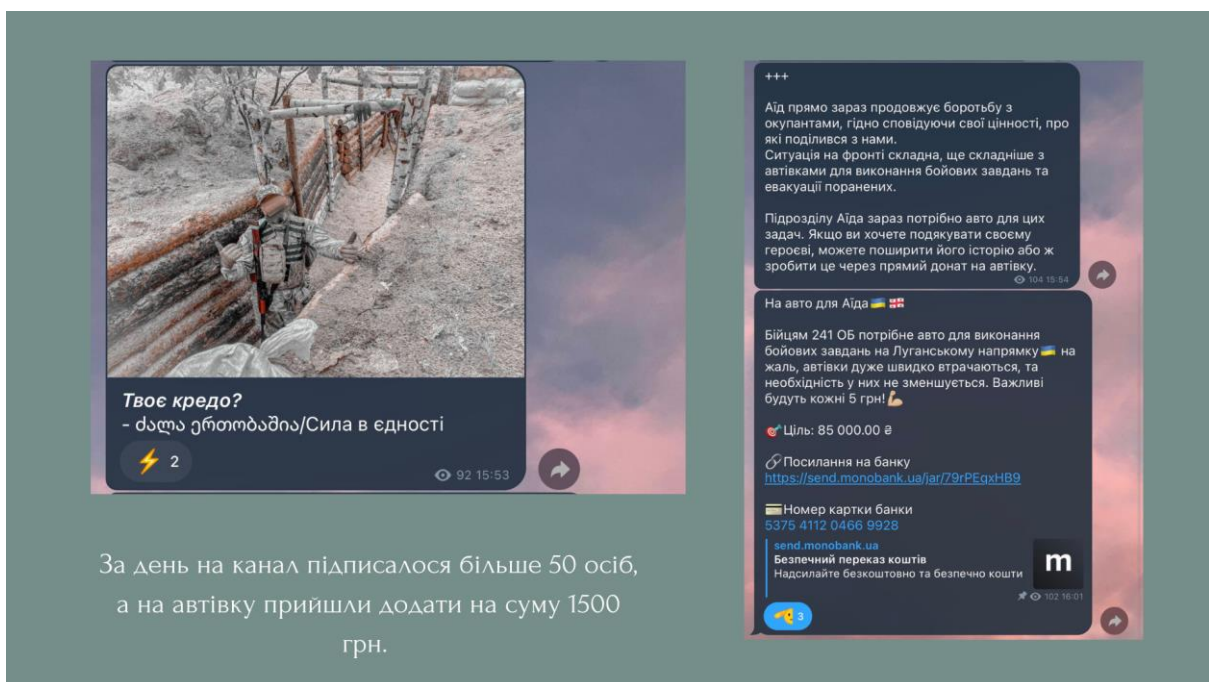
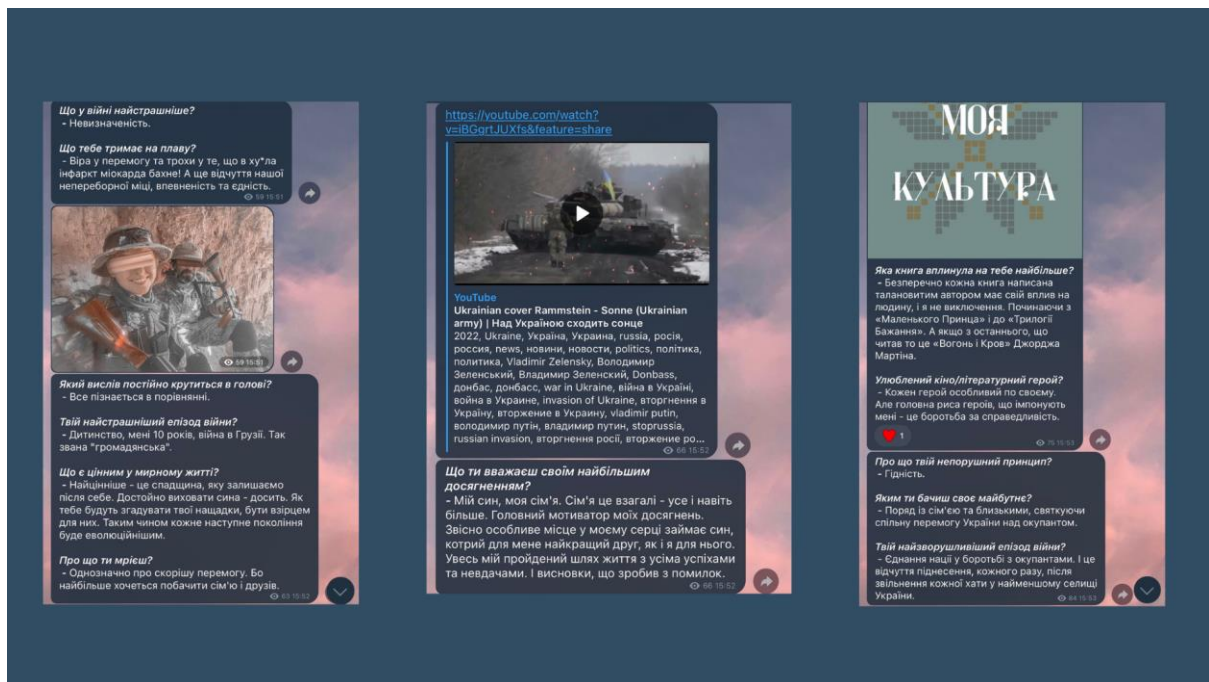
Перша історія на каналі про воїна на позивний ПАПАЙ

Друга історія на каналі про воїна на позивний АїД

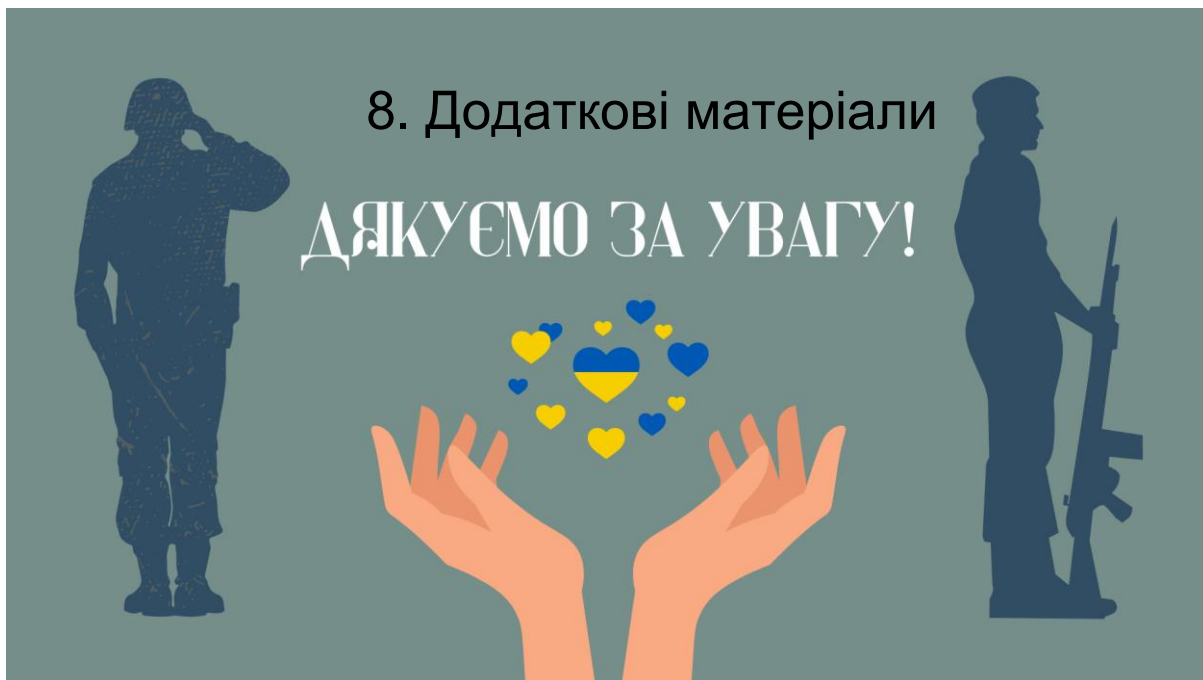

За день на канал підписалося більше 50 осіб,
а на автівку прийшли додати на суму 1500
грн.

8. Додаткові матеріали

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!

В додаткових матеріалах додаються інтерв'ю, що беруться за основу постів для публікацій проєкту.

1. Піка

- **Анкетні відомості.**

Ім'я/позивний

Шукрі, позивний - Піка

Вік

33 роки

Місце народження

Грузія, Батумі

Освіта (спеціальність)

Міжнародна економіка, банківська справа

Звання/рід військ

Борець добровольчого батальйону імені Шейха Мансура

Де знаходишся зараз?

Запорізький напрямок - на нулі

- **Портретно-біографічний блок.**

Чи є/були у родині військові?

— Ні

Чи розповідалося в родині про військо, військових, військові легенди?

— Ні

У яких традиціях зростали?

— Виховала вулиця.

Які культурно-родинні традиції цінні, близькі?

— Єдність, повага і любов.

Що є цінним у мирному житті?

— Мир у країні.

Про що мрії?

— Я мрію про мир і щасливу родину.

Чого хочеться найбільше?

— Перемоги та миру.

Що у війні найстрашніше?

— Найстрашніше загублені дітки, жінки, старі люди, побратими.

Як змінює війна?

— З війною я почав цінувати життя, саме мирне життя, спокій у містах і селах.

Що хочеться розказати про війну цивільним?

— Те, що я пишаюсь тим, що я живу в Україні, що у мене мати українка і моя друга батьківщина - Україна. Розповісти, як круто, що в такий тяжкий час люди так об'єдналися, нація зміцніла.

Хочу розповісти, що все буде добре, просто треба трішки часу.

Що хочеться розказати про себе?

— Про себе навіть не знаю, що розповісти. З 24-го числа я бігав і старався потрапити на фронт, щоб допомогти країні. Щоб ми швидше перемогли та скінчилися ці жахіття.

Що вважаєш своїм найбільшим досягненням?

— Моє найбільше досягнення те, що я зараз на фронті та воюю проти зла.

- **Культурно-мистецький блок.**

Як для тебе почалася війна?

— 24-го лютого о 5 ранку.

Перші думки 24 лютого?

— Де взяти автомат і побачити орків?

Що тебе тримає на плаву і допомагає зберігати стабільний емоційний стан?

— Злість і гнів, постійне нагадування про те, що нарobili орки.

Яку музику слухаєш зараз?

— Музику слухаю абсолютно різну, можу класику, можу реп, можу і попсу послухати. Зараз особливо заходять українські нові треки, та й грузинську музику також слухаю)

Як не втратити себе на війні?

— Пам'ятати, що ти на боці добра.

Чи має місце мистецтво на фронті? Яке воно?

— Я трішки малював до війни, зараз щось дуже рідко це роблю, оскільки не маю часу і натхнення також, мабуть.

Чи є у тебе якийсь віриш, цитата, вислів, що постійно крутиться в голові?

— "Воїни світла, воїни добра" з пісні Ніро Вікторії, досить частенько її слухаю.

Яку книгу читав останньою?

— 1001 ніч.

Яка твоя місія?

— Місія в мене одна - валити орків.

Чи була у тебе мить найбільшого піднесення з початку повномасштабного вторгнення? Як це було?

— Як не дивно, але 24-го лютого. Багато чого змінилось тоді в моєму житті.

Чи є книга, яка вплинула на тебе найбільше у твоєму житті? Що саме у цій книзі стало визначним для тебе?

— Книги я люблю читати, але якоїсь одної конкретної, яка б вплинула на моє життя - немає. На моє життя більше вплинув час))

Чи займаєшся ти якоюсь творчістю?

— Так, малював, але зараз всю війну у мене з цим велика проблема.

Про що твій непорушний принцип?

— Бути чоловіком.

Чому такий позивний?

— Колись у дитинстві мене так якийсь час називали.

Яким ти бачиш своє майбутнє?

— У вільній країні, думаю обов'язково буде зв'язане життя з мілітарі двіжем)

Що тебе надихає?

— Надихають мої діти.

Що для тебе сім'я?

— Сім'я для мене це те, що на першому місці в житті.

Улюблений кіно/літературний герой? Чому він?

— Кіно дивлюсь тільки під настрій, героїв з книг теж нема, героїв я побачив власними очима на війні.

- **Історії.**

Найстрашніший епізод війни

— Найстрашніше, що я бачив - мертві дітки, жінки, молоді хлопці. Так званий "руській мір".

Найзворушливіший епізод війни

— Кожного разу, коли заходимо до звільнених міст та селищ.

Людина, яка справила враження й запам'яталася

— Таких людей дуже багато.

Точка неповернення, коли ти усвідомив що життя поділилось на до і після?

— Десь 7-10 березня. Зрозумів, що це надовго.

Твоє кредо?

— Мир у всьому світі.

2. Максим

- **Анкетні відомості**

Ім'я/позивний

Максим

Вік

22

Місце народження

Львів

Освіта (спеціальність)

Середня повна

Звання/рід військ

Солдат розвідник, бойовий медик

Де знаходишся зараз?

В тилу

- **Портретно-біографічний блок.**

Чи є/були у родині військові?

— Звісно, у мене прадід з УПА був.

Чи розповідалося в родині про військо, військових, військові легенди?

— Вище.

У яких традиціях зростали?

— Більше патріотичних, але нічого не нав'язували ніколи.

Які культурно-родинні традиції цінні, близькі?

— Хм, мабуть, звичайні свята релігійні, не дуже по традиціях фанатію, чисто так, з сім'єю зустрітися лишній привід.

Що є цінним у мирному житті?

— У мирному?)) Та мабуть, все, якщо чесно звичайні речі починаєш цінувати по типу побутових і так далі, але взагалі як і завжди, любов, сім'я, друзі, та щоб усі були живі й здорові.

Про що мрії?

— Мрій багато про що, в принципі. Головна - щоб війна закінчилась, поступити на психіатра і тд. Загалом звичайні мрії)

Чого хочеться найбільше?

— Щоб одна дівчина стала моєю, але через ситуацію це, мабуть, неможливо поки)

Що у війні найстрашніше?

— Найстрашніше, мабуть, те, що розумієш, що вона продовжується і близькі будуть далі гинути. Та й те, що вони взагалі гинуть - хороші люди.

Як змінює війна?

— Ну, не те щоб вона мене сильно поміняла, хоча, що можу сказати точно - загартовує і не на жарт. Ставишся простіше до всього, набагато. До тих "дурниць" які вже розумієш неважливі.

Що хочеться розказати про війну цивільним?

— Не хочу нічого розказувати, хочу сказати, що жінкам і дітям вона не потрібна. Знайте, що війна - це не жарти, хоч ми й сміємось аби триматись, але такого ніколи не "можна повторити". Це справді важко для багатьох.

А чоловікам хочу сказати, що залюбки вас чекаємо, допомога нам ще потрібна)

Що хочеться розказати про себе?

— Хм, ну не знаю, я так, людей вчу життя собі рятувати, нічого особливого. Роблю що від мене залежить, це в принципі й на наступне питання відповідь.

Що вважаєш своїм найбільшим досягненням?

- **Культурно-мистецький блок.**

Як для тебе почалася війна?

— Та як і для всіх... Для багатьох ще у 2014 році, хоча я в тому віці ще мало чого розумів. Вітчим воював, я з ним не ладив коли він повернувся, підліток все-таки. І тд. Зараз то ми на рівних практично спілкуємося довгий час. Мабуть, я подорослішав, він зараз на передку також, до того були 15-16 роки.

Перші думки 24 лютого?

— 24 лютого ми вже їхали на Київ. Про те, що буде повномасштабна війна я знав ще за тиждень, може більше, бо всіх вернули з відпусток.

Нас готували до виїзду і все було зрозуміло, тому...

Думки, мабуть, були, аби з рідними все було окей, та дівчина успішно виїхала. На себе мені було якось все одно в якомусь сенсі, "їб*шити руских" у мене ніколи не було в принципі натхнення, але я розумів, що треба.

Що тебе тримає на плаву і допомагає зберігати стабільний емоційний стан?

— Звісно жарти, мене, як мінімум, в першу чергу прям. Особливо чорний гумор.

Нас з хлопцями вночі почали крити, всі повставали, матюкаються, а я такий "та ладно, на тому світі відіспитесь".

Бо без гумору ніяк.

Ну і як я до того говорив, та сама (дівчина).

Ні і як не сказати про маму та інших рідних, всі тримають на плаву. Побратими, солодке, люди цивільні з подяками та допомогою. Та й розуміння, що робиш корисне щось, коли можеш перепрацьовувати сильно, але знаєш, що це не просто так.

Яку музику слухаєш зараз?

— Взагалі я слухаю що і слухав - все в перемішку. Російської правда стало менше, але збрешу, якщо скажу, що її прям нема в плейлисті, каюсь.

Треків багато є звісно, але недавно загинув мій друг і, мабуть, ця пісня доволі сильно допомогла мені впоратись з цим. Можливо ще комусь допоможе - Океан Ельзи - "коли тобі важко".

Як не втратити себе на війні?

— Менше сприймати все близько до серця. Як казав класик "я пох*їст".

Чи має місце мистецтво на фронті? Яке воно?

— Мистецтво всюди має місце. Я, наприклад, наспівував у голосові пісні, коли було нудно. Це якщо з мого боку, а так в будь-яких проявах.

Чи є у тебе якийсь вірш, цитата, вислів, що постійно крутиться в голові?

— "Дорога стелиться під ногами того, хто йде".

Яку книгу читав останньою?

— "Та ви жартуєте, Містере Фейман".

Яка твоя місія?

— Чим побільше людей навчити тактичної медицини, аби вони могли повернутися до своїх сімей.

Чи була у тебе мить найбільшого піднесення з початку повномасштабного вторгнення? Як це було?

— Була така мить, буквально пару днів назад вирішив передивитися погляди на життя суттєво, але це так, особисте. Ну і причиною, мабуть, була смерть друга.

Чи є книга, яка вплинула на тебе найбільше в твоєму житті? Що саме у цій книзі стало визначним для тебе?

— Такої книги не було, ось чому тут нема аніме? я не люблю книжки) А якщо аніме, то - "Наруто".

Чи займаєшся ти якоюсь творчістю?

— Творчістю не займаюся.

Про що твій непорушний принцип?

— Важко сказати. Не зраджувати своїм поглядам підстилаючись під когось. Міняти їх це нормально, оскільки люди ростуть і т.д.. А от якраз зраджувати їм - ні, не дозволю собі такого.

Яким ти бачиш своє майбутнє?

— Своє майбутнє загалом я бачу щасливим, планую ще поступати вчитися на психіатра. Ну і взагалі багато чого, але час покаже куди заверне дорога.

Що тебе надихає?

— Багато чого: друзі, сім'я, кохана, справа яку роблю і аніме)

Що для тебе сім'я?

Сім'я, уфффф... Люди які не відвернуться від тебе в будь-якій ситуації і щоб не сталось - допоможуть і підтримають.

Улюблений кіно/літературний герой? Чому він?

— Мій улюблений герой Джирая. Він хороший вчитель і наставник, хоч має купу недоліків, але робить те, що потрібно.

А ще в нього дуже багато класних цитат, наприклад "*Дім - це те місце де про тебе думають*". Або "*Хлопці стають сильнішими коли їх відрікаються, і тільки ті, хто навчиться сміятися над собою можуть називати себе справжніми чоловіками*".

- **Історії**

Найстрашніший епізод війни

— Це перший обстріл з мінометки, коли він проводиться прицільно саме по тобі. Дурна історія, самі винні в тому, по тупому, але все обійшлося)

Найзворушливіший епізод війни

— Важко сказати, бо багато таких. Думаю, коли ми в Києві їхали на бетерах (БТР), а люди зі всюди показувати знак того, що вони з нами.

Людина, яка справила враження й запам'яталася

— Це Старий воїн, в якого 14 років бойових дій. Давно з ним знайомий, жорсткий дядько, про нього стільки історій можна розповісти, що книгу доведеться писати.

Точка неповернення, коли ти усвідомив що життя поділилось на до і після?

— Мабуть, 24-те лютого, як і у всіх. Вона в якомусь сенсі нас єднає.

Твоє кредо

— Найтемніша ніч перед світанком.

3. Папай

- **Анкетні відомості**

Ім'я/позивний

Володимир, позивний - Папай

Вік

25 років

Місце народження

Житомирська область, місто Звягель

Освіта (спеціальність)

Столяр, різьбяр по дереву

Звання/рід військ

Солдат

Де знаходишся зараз?

Робота на нулі

- Портретно-біографічний блок.

Чи є/були у родині військові?

— Так

Чи розповідалося в родині про військо, військових, військові легенди?

— Відносно

У яких традиціях зростали?

— Вуличних.

Які культурно-родинні традиції цінні, близькі?

— Відвертість, сміливість, принциповість.

Чого хочеться найбільше?

— Відпочити і піти в зимові Карпати, але час диктує правила.

Що у війні найстрашніше?

— Очікування і танк.

Як змінює війна?

— По різному, інколи на користь, інколи руйнує.

Що хочеться розказати про війну цивільним?

— Що це зовсім не те, що вони собі уявляють і потрібно готуватися, щоб потім не плакати.

А взагалі це окрема довга тема, цінують кожну хвилину.

Що хочеться розказати про себе?

— Напевно про мене мають говорити ті, хто поряд, зі сторони краще видно)

Що вважаєш своїм найбільшим досягненням?

— Нічого)

- **Культурно-мистецький блок.**

Як для тебе почалася війна?

— Війна почалася за сотні років до мого народження, тому дуже очікувано)

Перші думки 24 лютого?

— Нарешті розберемося хто кого.

Що тебе тримає на плаву і допомагає зберігати стабільний емоційний стан?

— Розуміння, що ключовим є не обставини, а твоє сприйняття їх, все в голові.

Яку музику слухаєш зараз?

— Зараз дуже різну, під настрій. (SKVERNA - BLVCK ANGLER)

Як не втратити себе на війні?

— Щоб втратити потрібно спочатку створити, будь-який досвід формує тебе. Головне його сприйняти правильно.

Чи має місце мистецтво на фронті? Яке воно?

— Війна і є мистецтво)

Чи є у тебе якийсь вірш, цитата, вислів, що постійно крутиться в голові?

— "Не сьогодні"

Яку книгу читав останньою?

— Мистецтво війни

Яка твоя місія?

— Робити на максимум те, що від мене залежить.

Чи була у тебе мить найбільшого піднесення з початку повномасштабного вторгнення? Як це було?

— Війна дуже контрастна на емоції, тому складно визначити одну мить.

Чи є книга, яка вплинула на тебе найбільше у твоєму житті? Що саме у цій книзі стало визначним для тебе?

— Я дуже вибірково читаю книги і всі вони дають свої плоди моєму мозку. Але обирати одну не варто.

Чи займаєшся ти якоюсь творчістю?

— Зараз не маю на це часу.

Про що твій непорушний принцип?

— Не готовий відповісти.

- **Історії.**

Найстрашніший епізод війни

— Напевно коли нас днями розбирали танками і ми годинами не могли піднятися з окопу, від дерев детонували снаряди і всюди літали уламки. Постійно боліла голова та дзвеніло у вухах. І в той час наступала піхота. Тяжко було)

Але це навіть не найстрашніше, а найбільш деморалізуюче.

Найзворушливіший епізод війни

— Це ще складніше питання)

Я доволі стримана людина. Бездомних кинутих тварин шкода. І розуміння, що не можеш їм допомогти.

Людина, яка справила враження й запам'яталася

— Він загинув. Важко щось описувати, за нього говорили його справи.

Точка неповернення, коли ти усвідомив що життя поділилось на до і після?

— 2014 рік.

4. Анонім

- **Анкетні відомості**

Вік

25

Місце народження

Київ

Освіта (спеціальність)

Бакалавр

Звання/рід військ

Десантно-Штурмові Війська (ДШВ)

Де знаходишся зараз?

В тилу з виїздами на нуль працювати.

- **Портретно-біографічний блок.**

Звідки родом?

— Київ

Чи є/були у родині військові?

— Були, але дуже далекі. Ніколи не бачив і не спілкувався з ними.

Чи розповідалося в родині про військо, військових, військові легенди?

— Трохи, не особливо.

У яких традиціях зростали?

— Українських, але не сказати, що надто релігійна або традиційна сім'я.

Що є цінним у мирному житті?

— Сім'я, родина, рід. Ну і незалежність певною мірою.

Про що мрії?

— В останній час про родину. Ну і зрозуміло про завершення війни.

Чого хочеться найбільше?

— Того, про що мрію.

Що у війні найстрашніше?

— Те, що вона змінює людей не завжди в кращу сторону, що гинуть завжди найкращі. А всілякі “отказніки”, “ссикуни” і т.д. на жаль, виживають.

Як змінює війна?

— Змінює твоє відношення до всього, розумієш наскільки життя нічого не вартує насправді, наскільки мирне життя дріб'язкове і скільки там зайвого. А в певному сенсі вона розставляє твої пріоритети.

Що хочеться розказати про війну цивільним?

— Ситий голодного ніколи не зрозуміє. Тому певно що нічого.

Що хочеться розказати про себе?

— Нічого.

Що вважаєш своїм найбільшим досягненням?

— Те, що я ніколи не пасував перед завданням.

- **Культурно-мистецький блок.**

Як для тебе почалася війна?

— Командир зайшов до кімнати, розбудив і сказав, що почалась війна. Я з товаришем тихо встали без слів і почали одягатися, вийшли на шикування, отримали зброю і все завертілось.

Перші думки 24 лютого?

— Ну, поїхали.

Що тебе тримає на плаву і допомагає зберігати стабільний емоційний стан?

— Сигарети, впевненість в тому, що треба це все завершити. Все решта - потім. Ну і ще заставка на телефоні від однієї особливої дівчини.

Яку музику слухаєш зараз?

— Молот, усілякий фонк і тому подібне. В принципі те, що і слухав до війни.

Як не втратити себе на війні?

— Не знаю, я відкладаю всі свої проблеми в найдальшу тумбочку і відчиню її вже коли все закінчиться, або закопаю десь в лісі не відкривши.

Чи має місце мистецтво на фронті? Яке воно?

— Так само як і в цивільному житті. Всі дивляться кіно, серіали, слухають музику. Щодо творчості то з цим все складно, я не багато зустрічав, якщо взагалі зустрічав. Певно зовнішній вигляд це в якомусь сенсі творчість, наші воїни завжди будуть з якимось п*здатим шевроном і в оху*вшій касці.

Чи є у тебе якийсь віриш, цитата, вислів, що постійно крутиться в голові?

— Борітеся - поборете, вам Бог помагає

Яку книгу читав останньою?

— Давно вже не можу нічого читати. Зараз слухаю аудіокнигу "Щоденник Тернера".

Яка твоя місія?

— Перемогти у війні. Продовжити рід.

Чи була у тебе мить найбільшого піднесення з початку повномасштабного вторгнення? Як це було?

— Багато. Коли вдався контрнаступ під Харковом, під Херсоном, коли підірвали міст і т.д.. Це насправді часто трапляється, коли якісь гарні новини.

Чи є книга, яка вплинула на тебе найбільше у твоєму житті? Що саме у цій книзі стало визначним для тебе?

— “1984” певно показала, що завтра не обов'язково буде краще ніж учора. Язичницький імперіалізм Єволи показав, що життя не таке просте, як здається.

Чи займаєшся ти якоюсь творчістю?

— На жаль, я не маю ніяких талантів до творчості.

Про що твій непорушний принцип?

— Моя честь називається вірність.

- **Історії.**

Найстрашніший епізод війни

— Коли помилково заїхали до п*дарів у тил, найгірше відчуття в моєму житті, бо це чесно кажучи була моя помилка.

Найзворушливіший епізод війни

— Не знаю, якщо чесно. Певно на самому початку війни коли виїжджав своєю машиною, то по дорозі до місця призначення зустрів діда з бабою, що стояли біля хвіртки свого будинку. Дід трохи обіймав свою бабу і з турботою дивився на нас, а баба нас хрестила зі сльозами на очах. Це була Донецька область.

Людина, яка справила враження й запам'яталася

— Не знаю, багато таких людей. Певно найбільше - один йобн*тий підполковник, що разом з нами лазив на передку і тягав протитанкові міни.

Точка неповернення, коли ти усвідомив що життя поділилось на до і після?

— Коли попав під свій перший обстріл і цілу ніч просидів у підвалі в дикому ах*ї що відбувається. До війни проти артилерії я тоді ще не був готовим.

Твоє кредо?

— Не маю.

5. Аїд

- **Анкетні відомості**

Ім'я/позивний

Алік, позивний - Аїд

Вік

41 рік

Місце народження

Грузія, Тбілісі

Освіта (спеціальність)

Технолог, модельєр, дизайнер взуття

Звання/рід військ

Солдат, стрілецька рота
Де знаходишся зараз?
Луганський напрямок, перша лінія

● **Портретно-біографічний блок.**

Чи є/були у родині військові?

— Так, були 2 дідусі, дядьки, кузени...

Чи розповідалося в родині про військо, військових, військові легенди?

— Ні. Війна - не те, що потрібно обговорювати з дитиною. Лише можна сподіватися, що її не буде.

У яких традиціях зростали?

— В Грузинобандерівських :)

Які культурно-родинні традиції цінні, близькі?

— Сім'я, ім'я, честь та гідність, захист справедливості.

Що є цінним у мирному житті?

— Найцінніше - це спадщина, яку залишаємо після себе. Достойно виховати сина - досить. Як тебе будуть згадувати твої нащадки, бути взірцем для них. Таким чином кожне наступне покоління буде еволюційнішим.

Про що мрії?

— Однозначно про скорішу перемогу.

Чого хочеться найбільше?

— Побачити сім'ю і друзів.

Що у війні найстрашніше?

— Невизначеність.

Як змінює війна?

— Дивлячись кого, все суто індивідуально.

Що хочеться розказати про війну цивільним?

— Не треба забувати, що вона йде.

Що хочеться розказати про себе?

— Я люблю тебе, Україно!

Що вважаєш своїм найбільшим досягненням?

— Мій син, моя сім'я. Увесь пройдений шлях життя з усіма успіхами та невдачами. І висновки, що зробив з помилок.

- **Культурно-мистецький блок.**

Як для тебе почалася війна?

— 24 лютого я забирав з ЖД вокзалу на прохання друга його родича. Перший вибух застав мене у районі Осокорків, за декілька хвилин подзвонила сестра, повідомивши, що орки топчуть нашу землю.

Перші думки 24 лютого?

— Водночас і злість, і розгубленість...

Що тебе тримає на плаву і допомагає зберігати стабільний емоційний стан?

— Віра у перемогу та трохи у те, що в х*йла інфаркт міокарда бахне!

Яку музику слухаєш зараз?

— Rammstein

Як не втратити себе на війні?

— Чітко розуміти для чого ти тут.

Чи має місце мистецтво на фронті? Яке воно?

— Отаке...

Чи є у тебе якийсь вірш, цитата, вислів, що постійно крутиться в голові?

— Все пізнається в порівнянні.

Яку книгу читав останньою?

— "Вогонь і кров" Джордж Мартін.

Яка твоя місія?

— Навряд чи хтось розуміє свою місію...

Чи була у тебе мить найбільшого піднесення з початку повномасштабного вторгнення? Як це було?

— Відчуваю неймовірне піднесення після звільнення кожної хати у найменшому селищі України.

Чи є книга, яка вплинула на тебе найбільше у твоєму житті? Що саме у цій книзі стало визначним для тебе?

— Безперечно кожна книга написана талановитим автором має свій вплив на людину, і я не виключення. Починаючи з "Маленького Принца" і до трилогії "бажання".

Чи займаєшся ти якоюсь творчістю?

— В основному різка по каменю:)

Про що твій непорушний принцип?

— Гідність.

Чому такий позивний?

— Важливо розуміти, що у грецькій міфології не було пекла чи раю. Всі душі потрапляли до царства мертвих. Але це не стосується мене.

Позивний такий, тому що перебуваючи ще в добробаті "Вільна Україна" та копаючи окопи я рив глибше ніж інші. На що командир пожартував "копаєш до Аїда?". Так і отримав свій позивний.

Яким ти бачиш своє майбутнє?

— Поряд із сім'єю та близькими, святкуючи спільну перемогу України над окупантом.

Що тебе надихає?

— Непереборна міць, впевненість та єдність.

Що для тебе сім'я?

— Усе і більше. Головний мотиватор моїх досягнень. Звісно особливе місце у моєму серці займає син, котрий для мене найкращий друг, як і я для нього.

Улюблений кіно/літературний герой і чому він?

— Кожен герой особливий по своєму. Але головна риса героїв, що імпонують мені - це боротьба за справедливість.

- **Історії.**

Найстрашніший епізод війни

— Дитинство, мені 10 років, війна в Грузії. Так звана "громадянська".

Найзворушливіший епізод війни

— Єднання нації у боротьбі з окупантами.

Людина, яка справила враження й запам'яталася

— Так багато людей справили враження і кожен день тисячі воїнів та волонтерів не перестають мене надихати.

Точка неповернення, коли ти усвідомив що життя поділилось на до і після?

— Остаточного зрозумів десь тільки за тиждень після 24-го лютого.

Твоє кредо

— ძალა ერთობაშია/Сила в єдності

6. Ксена

- **Анкетні відомості**

Ім'я/позивний

Оксана Рубаняк, позивний - Ксена

Вік

19 років

Освіта (спеціальність)

Зараз навчаюся на державного службовця, спеціальність публічне управління та адміністрування. Закінчила дворічний коледж, а також паралельно навчаюся на філологічному факультеті та плюс військова кафедра, цього року вже буду закінчувати.

Звання/рід військ

Збройні Сили України, окремий підрозділ 72 ОМБР, зараз я кулеметниця в кулеметному взводі.

Де знаходишся зараз?

Зараз знаходжуся на нулі, якраз здала пост, Донецька область, передова.

- **Портретно-біографічний блок.**

Звідки родом?

— Родом я з гуцульського краю, Верховинський район Івано-Франківської області.

Чи є/були у родині військові?

— У моїй родині тато колишній військовослужбовець. Ну військовослужбовець, мабуть, не правильне формулювання, він служив в армії у танкових військах на Житомирщині. Я так пам'ятаю як він колись розказував за танки, за армію.

Дядько мій рідний то він учасник бойових дій, він був в Іловайську, в Іловайському котлі, брав участь в боях за Іловайськ, а також був у полоні.

Чи розповідалося в родині про військо, військових, військові легенди?

— Звичайно, я пам'ятаю як дядько повернувся з полону, як він розповідав що їх там два тижні не годували, а потім коли відпускали то дали тільки дві буханки хліба. Тобто так - розповідали. Тато розповідав як це бути в армії, як колись там "старшинство" було, ті "діди". Дядько багато про своїх побратимів розповідав, на жаль, там багато було загиблих і один з нашого району також. Вони ще 28 серпня на Богородиці завжди їздять до нього на могилу.

Про що мрії?

— Моя мрія як і в моїх побратимів - вижити. Щоб всі були живі-здорові. На жаль, на війні це практично неможливо, але щоб більше людей було живих і здорових.

Що у війні найстрашніше?

— Втрачати побратимів, втрачати рідних людей. Найстрашніше - оце.

Я відверто кажучи не боюсь померти, я розумію, що це може бути будь-якої миті і це може статися. Якщо це станеться - значить воно так мало бути, значить, ну, прийшов цей час. Я б хотіла звісно ще пожити, дай Боже. І пожити для блага країни, для блага своєї сім'ї, для свого блага. Але як Бог розпорядиться, так і буде. Якщо я маю щось в цьому житті ще корисне зробити, значить він залишить мене живою.

Як змінює війна?

— Війна змінює кардинально. Це просто кардинальна зміна. Попри те, що я стараюся бути завжди веселою, підтримувати своїх побратимів, я стала надзвичайно строга. Тобто, в мене от, як кажуть мої хлопці "командирський тон". Строга, не милосердна. Були такі випадки, коли командири, наприклад закривали очі на деякі речі військовослужбовців, а я така підходила і така "Ні! Тут має бути дисципліна, тут має бути "так" і його не можна відпускати, і він має "туди-то" йти". Я стала строгішою, можливо трошки черствішою, більше дорожу сім'єю, більше люблю своїх рідних.

Війна змінює думки, плани. Війна відкриває очі на людей з якими ти там дружила рік-два, пів життя, і тут на один "клік" скидаються маски і людина відкривається справжньою.

Що хочеться розказати про війну цивільним?

— Війна - це війна. Як щиро сказати. Ми ж всі прекрасно бачимо скільки смертей. Хочу сказати, що не все у ЗМІ - правда. Не всьому потрібно вірити, багато інформаційних вкидів є. Багато "мотиваційки" є в інтернеті, які ЗСУ класні, наскільки йде прорив... ЗСУ класні, але інколи ситуація не на нашій стороні і з багатьох причин ми можемо в деяких битвах за населені пункти відступати. На жаль, такі бували тяж моменти.

Я пам'ятаю як нас взяли в оточення, це була наша перша зона відповідальності - Вуглегірська ТЕС, ми були в кільці практично. І коли я отримала доступ до інтернету - побачила, що в той момент коли ми були в кільці майже, ЗМІ писали, що ми відбили наступ! Ми відбивали, як могли, це справді було так, ми боролися до кінця і зрештою відбили, але люди не знали правди. Не знали яка була ситуація насправді.

З одного боку це розумне рішення, коли суспільство не знає, тому ЗСУ можуть робити розумні рішення стратегічні, але інколи це дуже зачіпає відчуття справедливості. Особливо перші рази, коли ти таке бачиш - тебе це злить, та потім до цього нормально ставишся.

Що ще сказати цивільним? Якщо вони там будуть розслаблятися, то війна дістане і їх. Це реально.

Що вважаєш своїм найбільшим досягненням?

— В житті чи на війні?

Те, що я зараз маю таких крутих побратимів. Ну, це не моє досягнення, це мені так пощастило. Колектив настільки попрацював, щоб ми вважали одне одного сім'єю. Так, ми сваримося, так, ми сперечаємося - без цього немає ніякого колективу. Але насправді мої хлопці дуже класні, дуже щирі, я їх дуже люблю.

• Культурно-мистецький блок.

Як для тебе почалася війна?

— Для мене почалася війна з того, що я спала зранку і забігає власниця квартири і кричить "Оксана, вставай, почалася війна". Спершу я подумала, що це сон, тому що я спала якби. Ну а потім вже зрозуміла, що це реальність і за вікном вила сирена.

Я почала дзвонити до рідних і близьких, з'ясовувати де вони: хто у Франківську - щоб спускалися у підземелля, в бункери, виїжджали з міста. А сама я подзвонила своєму колезі, теперішньому командирові Назарові Кішаку, і запиталася чи потрібна допомога. Він відповів, що так. Він був радником військового голови з питань безпеки та правопорядку і він тоді почав створювати добровольчі формування Івано-Франківська, до якого я також доєдналася.

Тому коли всі виїжджали з міста, я навпаки - йшла допомагати, йшла в центр і навіть не думала виїжджати.

Перші думки 24 лютого?

— Щоб рідні були в безпеці. Все. Єдине, що я хотіла - щоб рідні були в безпеці, а все інше від мене не залежало і я розуміла, що глобально я змінити нічого не можу.

Але свою частинку допомоги - від себе, себе в цій війні я маю долучити. Тобто я маю бути тут.

Що тебе тримає на плаву і допомагає зберігати стабільний емоційний стан?

— Стабільного емоційного стану немає ніде, тим паче на війні. Тому що людина тут переживає багато стресів, нервові зриви, панічні якісь страхи, ну просто страхи, паніка. І один день це є, другий день цього немає.

На плаву допомагає триматися підтримка рідних, близьких, підтримка побратимів і командування.

Яку музику слухаєш зараз?

— Музику я слухаю українську - дуже люблю. Бувають якісь треки гарні закордонні. Російську не слухаю, від 24-го лютого жодної не слухала. Але й до 24 я надавала перевагу українським трекам, інколи бувало, що траплялися десь в чартах і російська музика, але відверто кажучи, я не була ніколи їх прихильницею.

Ну й артисти, які їхали з України в Росію, то у мене про них потім була дуже погана думка. Навіть той самий Артем Пивоваров, який їхав в Росію виступати, то ми у Франківську його концерт мітингуючи не дозволили провести. Проте зараз я бачу, що ця людина реально патріот, яка можливо тоді зробила помилку, а зараз повністю на боці України.

Як не втратити себе на війні?

— Дуже таке цікаве і влучне запитання, тому що коли ти постійно тут і до дому не їдиш, ну або там раз видалась поїздка і це добре, тоді в тебе починається апатія. Відсутність емоційного стану, трішки депресія якась, усамітнення трішки.

Як не втратити себе? Знайти мету і жити. Знайти мету і рухатися. Попри те, що ти воюєш і твоя ціль - перемогти, попри це ти маєш ще якусь мати ціль.

В кожного вона різна: дехто затіяв ремонт вдома і жінки роблять ремонт, дехто там працює над якоюсь організацією волонтерського штабу, попри те, що він на війні, він має багато знайомих, дехто займається творчістю, ті самі тіктоки, інстаграми, дехто пише книги і вірші...

Тобто знайти мету попри війну і тоді втратити себе не вдасться. Ну і бути чесним з собою. Це найважливіше.

Чи має місце мистецтво на фронті? Яке воно?

— Звісно має. Я пишу вірші. Зараз у мене затверджена вже до публікації збірка книги "На зустріч смерті". Це поезія яка була написана тут - на передовій.

Хочу сказати, що місце мистецтво має на війні. Тут багато чого приходить до голови. У нас є хлопці, які малюють, вони мають свої якісь певні аркуші і коли є вільний час і можливість - вони малюють, а я пишу. Проте це мистецтво буває різним.

Чи є у тебе якийсь вірш, цитата, вислів, що постійно крутиться в голові?

— Я пам'ятаю, коли я прийшла тільки на передову, у мене був завжди вірш "Любіть Україну, як сонце любіть, як вітер, як трави і води. В годину щасливу і в радості мить, любіть у годину негоди."

Зараз у мене вірш Стуса "Терпи, терпи, терпець тебе шліфує...".

А у моїй збірці є така цитата "важливо знати, для чого ти живеш, але важливо розуміти, за що ти готовий вмерти". Отак вона звучить.

Яку книгу читав останньою?

— Читала останню "про аеропорт". Це вже було тут - на війні. У нас було декілька вільних днів і я на щастя мала можливість читати, я дуже люблю читати. Тут не часто видаються такі можливості.

Але я була дуже рада і "про аеропорт" це була художньо-історична книга - дуже цікава.

Яка твоя місія?

— Моя місія... Спершу як я прийшла у мене була тільки ціль - захистити Україну, не пустити ворога в тил, в інші міста. У мене була така думка і вона продовжується й надалі.

Хочеш жити у вільній країні - берися за неї.

Але з часом я побачила структуру ЗСУ зсередини і вона якоюсь мірою має місце для удосконалення і це потрібно робити.

Як я кажу, що Збройні Сили (не тільки України) - це найбільш сексистська організація, але це цілком зрозуміло - більше тут чоловіків, ніж жінок і коли ти жінка, коли ти дівчина, така юна, як я і доволі тендітної тілобудови - дуже дивно. Багато запитань, багато заперечень, інколи були й сварки і якась така агресія одне до одного, тому що людина висловлювала свою думку, що мені тут не місце. А я цього не розуміла, не розумію досі і не буду розуміти. Я доказувала, розповідала, чому мені тут місце і чому я тут.

Тому свою місію я тут бачу, що жінкам в Збройних Силах місце, на передовій місце. Бо у своєму батальйоні я єдина дівчина, яка знаходиться в окопах, йде на штурми, на зачистки. Єдина дівчина, яка тут постійно з хлопцями, не сиджу там у штабі, у медичній частині, в тилу там, речова служба і т.д.. А саме тут з хлопцями, військова, бойова.

Чи була у тебе мить найбільшого піднесення з початку повномасштабного вторгнення? Як це було?

— Я б сказала, що у мене була мить тотального розчарування і з нього дуже складно вилізти. Ти виходиш поступово, але ти вже не такий вмотивований, як ти був. Це логічно і це з усіма стається.

Тотальне піднесення було, коли ми вийшли всі - з мого взводу, вони були живими, цілими. На жаль, були поранені, але всі ці поранення були виліковними, в когось були складні операції, і вони продовжують лікування, але ми всі були живі. І це така радість "так, ми вийшли! Всі живі! Боже, яке щастя!".

На жаль в другому місці зони відповідальності ми вже мали втрати.

Чи є книга, яка вплинула на тебе найбільше у твоєму житті? Що саме у цій книзі стало визначним для тебе?

— Я б сказала, що такої книги нема. Тому що я пишу і мене завжди питали "яка книга тебе, як письменника, надихає?". Не можу назвати якусь конкретну, подобаються вірші Жадана, подобаються вірші Шевченка, Лесі Українки. Люко Дашвар я люблю.

Стосовно фільмів і героїв, то героїня яка мені подобається і з якою я себе асоціюю це Роксолана. Як би це дивно не звучало, по зовнішності у нас тільки волосся схоже, а от по характеру вона дуже впевнена в собі жінка, вона з лідерськими якостями, вона ризикована дуже і не боїться викликів. Ну в цьому я бачу свою схожість з нею.

Чи займаєшся ти якоюсь творчістю?

— Так, пишу вірші.

Про що твій непорушний принцип?

— Що я хочу жити у вільній країні і я буду боротися за неї до кінця. Ця боротьба буде тривати як під час війни, так і після закінчення війни. Тому що всі ми розуміємо чудово що до влади будуть повертатися і рватися ті, хто були прихильниками "руського міру" і були проросійськи налаштовані. І війна вже буде всередині держави, вона буде між гілками влади, між людьми та треба суспільство вибудувати так, щоб цієї війни не було. І мій основний принцип що Україна має бути вільною і ми не маємо бути підконтрольні якійсь другій державі, бо взагалі це абсурд, як на мене.

Ми вільна країна, могутня, сильна. Просто якби нам ще не заважали.

● Історії.

Найстрашніший епізод війни

— Втрата побратима, коли я три години тому з ним розмовляла і тут командир каже, що він загинув виконуючи бойове завдання.

Я пам'ятаю цей стан. Він мені сказав, так він підійшов і каже, там ще ніхто майже з нас не знав, тільки один мій побратим і це якраз було там на тій зоні відповідальності і ми якраз мали виходити на розвідку і командир прийшов і каже "Старий 200". Я так дивлюся і думаю "я щось не розчула". І я така "що?". І він повторює "Старий - 200, старого вже немає".

Я дивлюсь, на його очах сльози, а я стою, втупилася в одну точку і така "ні, ні, це не правда". Починають текти сльози, це відторгнення і був такий епізод: командир заспокоює мене, сльози, плач, відторгнення, потім ти розумієш, що це дійсно сталося, починаєш щось випитувати.

Це був такий, не те щоб страшний епізод, але найболючіший.

Був також, коли ми приїхали вже на третю зону відповідальності, ми зразу там з'їхали, облаштувалися в бліндажах, якраз з побратимами двома зайшли поїсти, а хлопці, яких ми рятували - вони стояли на вулиці говорили біля нашого бліндажа.

Туди прилетіла міна і два 200, один поранений в ногу і один контужений.

І я пам'ятаю: я виходжу з бліндажа, хлопці мої залишилися там, я кажу "сидіть тут, я вийду подивлюсь". Я виходжу, мацаю їх пульс і я розумію, що вони вже не живі, там половину голови відлетіло, тобто там вже не могла людина бути живою. І це такий епізод теж, який запам'ятався мені.

Ну і епізод коли я отримала поранення - контузія. Ну контузій ти отримуєш багато під час війни, але коли до тебе прям дуже-дуже близько прилетить і тобі прям всі симптоми є, тобі погано, ти не можеш думати ясно.

Тоді був штурм, на нас йшло багато російської техніки, дуже багато піхоти. Ми стримували наступ ворога і тоді я отримала поранення і тоді був день коли я подумала, що, мабуть, вже не повернусь звідти.

І найбільше я хотіла, щоб хлопці які були зі мною, це був наш розрахунок - троє людей. Я хотіла, навіть якби я там загинула, вони були живі.

Твоє кредо

— Ніколи не здаватися, рухатися до цілі. Зараз у нас ціль одна - перемогти. Стояти на своєму і працювати на благо країни.